

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

سؤالات (پاسخ نامه دارد.)

ردیف	الف: بخش الزامی	بارم								
	دانش آموز عزیز به سؤالات ۱ تا ۱۰ (جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.)									
۱	(به خاطر بیاورید.) الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) ۱- اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد. ۲- سیدجمال الدین اسدآبادی یکی از منادیان بیداری و وحدت اسلامی در دوره معاصر بود. ۳- نمایندگان مجلس شورای ملی با اعطای امتیاز نفت شمال ایران به شوروی موافقت کردند. ب) کدام یک از شماره‌های سمت راست با گزینه‌های سمت چپ در ارتباط است. (یک مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵) <table><tr><td>۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان</td><td>الف- میرزا حسن رشديه</td></tr><tr><td>۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران</td><td>ب- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه</td></tr><tr><td>۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا</td><td>ج- ناظم الاسلام کرمانی</td></tr><tr><td></td><td>د- خلیل طهماسبی</td></tr></table> ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب داخل پرانتز پر کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵) (انگلیس- سودان- آمریکا- فرانسه- هندوستان) ۱- ایجاد ارتش منظم توسط رضا شاه از جمله برنامه‌های اساسی در ایران بود. ۲- انورسادات، رئیس جمهور مصر، نخستین رئیس یک کشور عرب و مسلمان بود که با وساطت با اسرائیل پیمان صلح امضا کرد. ۳- پیروزی جنبش‌های ضد استعماری مردم علیه انگلستان، تأثیر بسزایی بر مبارزات ملت ایران برای ملی شدن صنعت نفت ایران داشت. د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵) ۱- بزرگ‌ترین دستاورد پیروزی «انقلاب باشکوه» برای پارلمان انگلستان چه بود؟ الف- لغو نظام سلطنتی و استقرار جمهوریت ب- کاهش قدرت پادشاه و شاهزادگان ج- نفی منشأ الهی سلطنت د- لغو امتیازات پرخرج خانواده سلطنتی ۲- کدام یک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های «عصر جنگ سرد» بین آمریکا و شوروی نیست؟ الف- برخورد مستقیم نظامی ب- مسابقه تسلیحاتی و علمی ج- برقراری اتحادها و پیمان‌های سیاسی- نظامی د- جنگ تبلیغاتی شدید و رقابت اقتصادی ه) به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۰/۵) ۱- محل نگهداری اسناد و مدارک با ارزش هر کشور چه نام دارد؟	۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان	الف- میرزا حسن رشديه	۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران	ب- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه	۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا	ج- ناظم الاسلام کرمانی		د- خلیل طهماسبی	۳/۲۵
۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان	الف- میرزا حسن رشديه									
۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران	ب- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه									
۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا	ج- ناظم الاسلام کرمانی									
	د- خلیل طهماسبی									
۲	اصطلاحات و مفاهیم تاریخی زیر را در یک سطر معرفی کنید. (هر مورد ۱ نمره)	۲								
	الف- وکیل الرعایا: ب- اسکان عشایر:									
۳	مقایسه پدیده‌های تاریخی	۲								
	نظام حکومتی ایران در دوران پیش از انقلاب مشروطه را با خواسته های ایرانیان از انقلاب مشروطه مقایسه کنید.									
	«ادامه سؤالات در صفحه دوم»									

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

سؤالات (پاسخ نامه دارد).

۴	کار بست شواهد و مدارک تاریخی متن زیر را بخوانید و به سؤالات زیر پاسخ دهید. «ناصرالدین شاه با هدف آشنایی با پیشرفت های تمدنی اروپاییان و اخذ فناوری مدرن غربی سه مرتبه به اروپا سفر کرد. در دوران سلطنت او، تلگراف، تلفن، بانک، موزه، دوربین عکاسی و برخی دیگر از جلوه های تمدن جدید غرب علی رغم برخی مخالفت ها وارد ایران شد. ناصرالدین شاه به مقوله عکس و عکاسی علاقه فراوان داشت و یکی از دلایل رواج آن در ایران، علاقه وی به عکاسی بود. او خود عکاسی می کرد و در این زمینه مهارت داشت.» الف- هدف سفرهای ناصرالدین شاه به اروپا چه بود؟ (۵/۰) ب- یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران در دوره قاجار چه بود؟ (۵/۰)	۱
۵	توصیف و فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی (هر مورد ۱ نمره) الف- مهم ترین تحولات اروپا در قرن ۱۹ م. که از زمینه ها و علل بروز جنگ جهانی اول بود را نام ببرید؟ ب- فاشیست های ایتالیا چه گروهی بودند و چه ویژگی داشتند؟ ج- دو مورد از اقدامات انگلستان برای ممانعت (جلوگیری) از ملی شدن نفت ایران را بنویسید.	۳
۶	اظهار نظر و قضاوت به نظر شما چرا نفت در یک صد سال اخیر اهمیت فوق العاده ای یافته و این منبع چه تأثیری بر تحولات جهان گذاشته است؟	۱
سؤالات تشریحی (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۷	آیت الله کاشانی چه واکنشی نسبت به نخست وزیری احمد قوام در تیر ماه ۱۳۳۱ از خود نشان داد؟	۰/۷۵
۸	چرا آیت الله مدرس با رضاخان در برقراری نظام جمهوری به جای حکومت سلطنتی مخالفت کرد؟	۱
۹	ژاپن در قرن ۲۰ م. به چگونه کشوری تبدیل شد؟	۱
۱۰	مهم ترین آثار و نتایج جنگ جهانی دوم را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است).	۱
ب- بخش انتخابی		
دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سوالات ۱۱ تا ۱۸ فقط ۴ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.		
۱۱	نادر افشار برای به دست گرفتن قدرت در دشت مغان چه شرایطی را مطرح کرد؟ (ذکر دو مورد کافی است).	۱
۱۲	علل شروع مرحله دوم جنگ ایران و روس در زمان فتحعلی شاه چه بود؟	۱
۱۳	چه عاملی موجب شد تا آمریکا که در جنگ جهانی اول بی طرف بود وارد جنگ شود و به آلمان اعلان جنگ دهد؟	۱
۱۴	نقش ایران در جلوگیری از پیشروی ارتش آلمان در شوروی در جنگ جهانی دوم چه بود؟	۱
۱۵	در زمان پهلوی در قانون انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی چه تغییراتی ایجاد شد؟ (ذکر یک مورد کافی است).	۱
۱۶	تظاهرات عظیم مردم ایران در محرم سال ۱۳۵۷ آمریکا را به چه نتایجی در مورد ایران رساند؟ (ذکر دو مورد کافی است).	۱
۱۷	علت تسخیر سفارت آمریکا در ایران توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟	۱
۱۸	دو مورد از آثار و نتایج رهبری امام خمینی (ره) در زمان جنگ تحمیلی را بنویسید.	۱
۲۴	موفق و پیروز باشید	جمع نمره

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) صحیح غلط (۰/۷۵) ۱- صحیح ۰/۲۵ درس ۱ ص ۱۲ ۲- صحیح ۰/۲۵ درس ۶ ص ۶۳ ۳- غلط ۰/۲۵ درس ۹ ص ۱۱۶ ب) جور کردنی (۰/۷۵) شماره ۱- با گزینه «ج» ناظم الاسلام کرمانی ۰/۲۵ درس ۱ ص ۳ شماره ۲- با گزینه «الف» میرزا حسن رشیدی ۰/۲۵ درس ۴ ص ۵۵ شماره ۳- با گزینه «د» خلیل طهماسبی ۰/۲۵ درس ۹ ص ۶۲ ج) جای خالی (۰/۷۵) ۱- انگلیس ۰/۲۵ درس ۷ ص ۹۳ ۲- آمریکا ۰/۲۵ درس ۸ ص ۱۱۱ ۳- هندوستان ۰/۲۵ درس ۹ ص ۱۱۸ د) چهار گزینه ای (۰/۵) ۱- گزینه «ج» - نفی منشأ الهی سلطنت ۰/۲۵ درس ۲ ص ۲۶ ۲- گزینه «الف» - برخورد مستقیم نظامی ۰/۲۵ درس ۸ ص ۱۰۹ ه) پاسخ کوتاه (۰/۵) ۱- آرشبو ملی ۰/۵ درس ۱ ص ۱۳	۳/۲۵
۲	الف) کریم خان زند برخلاف سنت معمول از پذیرفتن عنوان شاه امتناع کرد و خود را وکیل مردم ایران یا وکیل الرعایا خواند. ۱ نمره ب) یکی از اقدامات رضاشاه که با هدف مهار کردن نیروی رزمی عشایرانجام گرفته بود، اما این کار موجب کاهش رونق دامداری و وابستگی کشور از نظر دامی به بیگانه شد. ۱ نمره	۲
۳	نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه، پادشاهی مطلقه و استبدادی بود و شاه در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدود برخوردار بود. ۱ نمره (به مفهوم استبداد و قدرت مطلقه اشاره شود کافی است.) درس ۳ ص ۳۷ در این شرایط مردم ایران با انقلاب مشروطه خواهان تغییر شیوه اداره کشور شدند و درصدد برآمدند که حکومت	۲
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://ace.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	خودکامه قاجار را به سلطنتی مشروطه در چارچوب قانون و تحت نظارت نمایندگان خود در مجلس شورای ملی در آورند. ۱. نمره (به مفهوم حکومت سلطنتی مشروطه و قانون و مجلس اشاره شود کافی است). درس ۵ ص ۶۱	
۴	الف- هدف ناصرالدین شاه آشنایی با پیشرفت‌های تمدنی اروپا و اخذ فناوری مدرن غربی بود. (۵/۰) درس ۴، ص ۶۰ ب- یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران، علاقه فراوان ناصرالدین شاه به آن بود. (۵/۰) درس ۴، ص ۶۰	۱
۵	الف) ۱- تداوم و گسترش استعمار؛ ۲- رشد اندیشه ملی‌گرایی ظهور قدرت‌های جدید. کلید واژه: (تداوم استعمار، گسترش استعمار، رشد اندیشه ملی‌گرایی، ظهور قدرت‌های جدید) هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است. درس ۶ ص ۷۶ ب) فاشیست‌ها یک گروه ملی‌گرای افراطی بودند که می‌خواستند دولت تک‌حزبی قدرتمند و متمرکز در ایتالیا ایجاد کنند. آنها برای آزادی و دموکراسی ارزش و اعتباری قائل نبودند. کلید واژه: (ملی‌گرایی، افراطی، دولت تک‌حزبی، دولت قدرتمند، دولت متمرکز، اعتبار قائل نبودن به آزادی، اعتبار قائل به دموکراسی) هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است. درس ۸ ص ۹۹ ج) - تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده یا از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق‌العاده دستمزد آنان؛ - فرستادن کشتی‌های جنگی خود به خلیج فارس یا (بنادر ایران) و تهدید نظامی؛ - طرح شکایت از ایران در مجامع بین‌المللی؛ - تهدید اقتصادی ایران با تعطیلی شعب بانک انگلیس یا خارج کردن سرمایه‌های شرکت نفت یا تحریم خرید نفت. هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است. ۱ درس ۹ ص ۱۱۹	۳
۶	با پیشرفت و گسترش صنعت در یک‌صد سال اخیر، نفت به عنوان مهم‌ترین منبع تأمین انرژی اهمیت فوق‌العاده‌ای یافت. جنگ جهانی اول و دوم اهمیت و ارزش دسترسی به منابع نفت و تسلط بر آن را بیش از گذشته برای سیاستمداران و رهبران کشورهای قدرتمند جهان آشکار ساخت. یا (نظرات خارج از کتاب بر اساس کلید واژه نمره داده شود). کلید واژه: (شاه به تحولات مثبت: مثل تحولات اقتصادی، رونق اقتصادی، افزایش درآمد کشور و ... یا اشاره به تحولات منفی مثل دخالت بیگانگان، استعمار، نفوذ خارجی و ...) هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است. درس ۹ ص ۱۱۲	۱
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	سؤالات تشریحی	
۷	آیت الله کاشانی ضمن مخالفت با نخست وزیری قوام، ۵/۰ مردم را به مبارزه فراخواند. ۲۵/۰ یا اشاره به جمله: اگر قوام کناره گیری نکند، اعلام جهاد می کنم و خودم کفن پوشیده، با ملت در پیکار شرکت می کنم.	درس ۹ ص ۱۲۰ ۷۵/۰
۸	آیت الله مدرس با شناختی که از رضاخان داشت، ۵/۰ این کار را ابزاری برای رسیدن او به قدرت می دانست. ۵/۰	درس ۷ ص ۹۲ ۱
۹	ژاپن. به کشوری نیرومند تبدیل شد ۵/۰ و سیاست خارجی تهاجمی در پیش گرفت. ۵/۰	درس ۸ ص ۱۰۲ ۱
۱۰	۱- جنگ جهانی دوم مهلک ترین و مخرب ترین رویداد تاریخ بشر است؛ ۲- حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر انسان بر اثر این جنگ کشته شدند؛ ۳- بسیاری از کشورهای اروپایی و برخی کشورهای جنوب شرقی آسیا که درگیر جنگ شده بودند، به شدت صدمه دیدند؛ ۴- به کشورهای درگیر جنگ آسیب های اقتصادی فراوانی رسید؛ ۵- گرسنگی، بیماری های مسری، یا آوارگی و اختلال های روحی و روانی نیز از دیگر مصیبت های ناشی از جنگ بود که بسیاری از مردم جهان را به شدت آزار داد. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۸ ص ۱۰۷ ۱
	ب- بخش انتخابی	
۱۱	۱- موروئی شدن سلطنت در خاندان او؛ ۲- حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی؛ ۳- حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۲ ص ۱۷ ۱
۱۲	مشخص نبودن خطوط مرزی در عهدنامه گلستان و ادعاهای ارضی جدید روس ها ۵/۰ و دیگری فریاد کمک خواهی مردم مسلمان شهرها و روستاهایی بود که به واسطه معاهده گلستان تحت سلطه و ستم روس ها قرار گرفته بودند. ۵/۰ کلید واژه: (مشخص نبودن مرز، ادعای ارضی، کمک خواهی، ستم روس ها) هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۳ ص ۴۲ ۱
۱۳	به دلیل حمله بیایی دریایی آلمانی به ناوگان آمریکا و غرق کردن کشتی این کشور موجب آن شد که کنگره ایالت متحده به آلمان اعلان جنگ کند.	درس ۶ ص ۸۷ ۱
۱۴	کمک های تدارکاتی و تسلیحاتی انگلستان و آمریکا، ۵/۰ که از طریق خاک ایران به آنها می رسید، پیشروی نیروهای آلمانی را متوقف کردند. ۵/۰	درس ۸ ص ۱۰۴ ۱
۱۵	الف) برداشتن دو قید مسلمان بودن و مرد بودن از شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان؛ ب) حذف قید سوگند خوردن به قرآن مجید و تبدیل آن به سوگند خوردن به کتاب آسمانی. هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.	درس ۱۰ ص ۱۲۶ ۱
	« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه چهارم »	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۶	۱- روی کار آوردن دولت نظامی از هاری نتیجه‌ای نداشته است؛ ۲- مردم ایران متحد و در اطاعت از رهبری خود مصمم و جدی هستند؛ ۳- آمریکا برای حفظ منافع خود در ایران باید به فکر مهره دیگری غیر از محمدرضا شاه باشد. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۱۰ ص ۱۳۵	۱
۱۷	تداوم دشمنی‌ها و توطئه‌های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی ۵/۰ و دخالت در امور داخلی ایران از جمله اجازه ورود به محمدرضا شاه برای سفر به این کشور ۵/۰ کلید واژه: (دشمنی آمریکا، توطئه‌های آمریکا، دخالت در امور ایران، اجازه سفر محمدرضا شاه) هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است. درس ۱۱ ص ۱۳۸	۱
۱۸	الف) تبعیت کامل مردم و مسئولان از فرامین امام خمینی (ره) در روند جنگ؛ ب) تقویت انگیزه جهاد و روحیه شهادت طلبی در میان جوانان ایرانی؛ پ) اتحاد میان نیروهای مسلح و تقویت روحیه فرماندهان و رزمندگان؛ ت) اولویت یافتن مسئله جنگ برای مردم و مسئولان . هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۱۲ ص ۱۵۵	۱
	ضمن خسته نباشید به همکاران محترم، نظر آنان در تصحیح اوراق صائب است.	۲۴

توجه : منظور از کلید واژه این است که اگر دانش آموزان در پاسخ به سؤالات، فقط به موارد ذکر شده در کلید واژه اشاره کرده باشند، نمره کامل تعلق بگیرد.